

ת"פ (תל אביב) 41604-01-23 - מדינת ישראל נ' רועי בריטש

ת"פ (תל-אביב-יפו) 41604-01-23 - מדינת ישראל נ' רועי בריטששלום תל-אביב-יפו

ת"פ (תל-אביב-יפו) 41604-01-23

מדינת ישראל

נגד

רועי בריטש

בית משפט השלום בתל-אביב-יפו - יפו

[05.11.2024]

כבוד השופט שמאי בקר

ע"י ב"כ עוה"ד נועה כוזרי, תביעות ת"א

ע"י ב"כ עוה"ד שנהב מצה, סנג"צ

גזר דין

1. הנאשם, רועי בריטש (להלן: הנאשם, או רועי) הורשע על פי הודאתו בעובדותיו של כתב אישום מתוקן אשר ייחס לו עבירות של שימוש ברכב ללא רשות ונטישה במקום אחר לפי סעיף 413 ג' סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), פריצה לרכב לפי סעיף 413 ו' רישא לאותו החוק, ובעבירה של נהיגה כאשר רישיון הנהיגה פקע מעל שנתיים לפי סעיף 10 (א) לפקודת התעבורה.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 10.1.2023 התפרץ הנאשם אל רכבו של המתלונן (יליד 1940) (להלן: הרכב), נהג בו ללא רישיון נהיגה בתוקף, ונטשו במקום אחר. כתב האישום מספר, כי המתלונן החנה את רכבו בסמוך לקיוסק בעיר תל אביב, השאירו סגור אך לא נעול, כאשר חלון הנהג פתוח ומפתחות הרכב מונחות על כיסא הנוסע שליד הנהג. באותן הנסיבות, פתח הנאשם את דלת הרכב, התיישב ונסע לדרכו, עד שנעצר באזור בית דגן.
3. ביום 12.9.2023 נרשמה הודאתו של רועי בעובדות כתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון, והוא הורשע על פיה; הגם שהצדדים לא הגיעו לכלל הסכמה עונשית, כן הוסכם, עוד באותו הדיון, ולנוכח תסקיר מעצר ולאור המלצת בית המשפט, כי רועי יועבר לקהילה טיפולית סגורה, הלוא היא "אילנות".
- התביעה, בהגינותה, הסכימה כאמור למהלך הטיפול דלעיל, ובאותה נשימה הוסיפה: "אם יעמוד (הנאשם - ש.ב.) במבחן - טוב ויפה, אך אם חלילה ייכשל אנחנו נטען לעונש על פי מיטב הבנתנו, לרבות הפעלת מאסרים מותנים...".
- רועי שוחרר איפוא לקהילה הטיפולית הסגורה "אילנות".

4. חלפו כששה חודשים, וביום 9.4.2024 הגיש שירות המבחן תסקיר עדכון מעודד בעניינו של רועי, שלפיו גורמי הטיפול בקהילה מסרו כי הלה מטופל שם מיום 13.9.2023, ונמצא בשלב ב' בתכנית השלבים. שירות המבחן הוסיף עוד, כי כך נמסר מהקהילה: "רועי חווה קשיים בהליך השתלבותו במסגרת הקהילה ובאופן התנהלותו בקשר עם מטופלים נוספים, אולם בכל זאת הוא מצליח לעמוד בדרישות ובתנאים של תכנית הטיפול...". על רקע זה, המליץ שירות המבחן להמשיך ולעקוב אחר התקדמותו של רועי בהליך הטיפול במסגרת הקהילה; אימצתי את ההמלצה האמורה וקבעתי דיון מעקבי ליום 9.7.2024.

5. דא עקא, שביום 4.7.2024, רק מספר ימים עובר לדיון המעקב שנקבע, הגיעה בשורה מעם שירות המבחן: "ביום 4.7.2024 קיבלנו דיווח טלפוני מגורמי הטיפול בקהילת אילנות בו עודכנו על עזיבתו של רועי את מסגרת הטיפול על דעת עצמו. בעדכון כתוב שהועבר לידנו ביום 4.7.2024 תוארו מספר אירועים חריגים בהם רועי היה מעורב ימים ספורים לפני עזיבתו את הקהילה...".

6. ביום 7.7.2024 הוסיף שירות המבחן ועדכן עוד, כי: "... ביום 5.7.2024 רועי עוכב על ידי משטרת ישראל, והובא לקהילה, לשם החזרתו למסגרת. אולם, משלא אישרה זאת, השוטרים השאירו אותו בשער הכניסה של הקהילה ועזבו את המקום. עוד מסרה (מנהלת הקהילה - ש.ב) כי בשעות מאוחרות של אותו ערב, רועי הסתכן לשטח הקהילה והעביר את הלילה באחד המתחמים, ללא רשות האחראים בקהילה. למחרת רועי נדרש לעזוב את שטח הקהילה".

7. רועי נעצר (לא היתה מחלוקת כי הסגיר עצמו למשטרה), ובדיון שהתקיים ביום 14.7.2024 קבעתי - לבקשת ההגנה - כי יש לקבל את עמדת הקהילה הטיפולית ביחס לנכונותה לקלוט את רועי בחזרה. ברם, בסופו של יום, ביום 31.7.2024, הודיעה ההגנה לבית המשפט כי הקהילה הטיפולית דחתה את בקשת רועי להשתלב בחזרה בקהילה.

8. תסקיר שירות המבחן המסכם, מיום 24.9.2024 לא המליץ על סיום ההליך בדרך טיפולית או שיקומית; שירות המבחן העריך כי הנאשם - "חסר כוחות אגו בסיסיים, בשלב זה בחייו, לעריכת כל שינוי".

9. ביום 10.10.2024 טענו הצדדים לעונש. התביעה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ועד 20 חודשי מאסר, וביקשה למקם את עונשו של הנאשם "ברף האמצעי"; עוד ביקשה המאשימה להשית על הנאשם ענישה נלווית, וכן להפעיל את המאסר המותנה העומד לחובתו, במצטבר לעונש שייגזר עליו.

התביעה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, והם השמירה על רכוש, בטחון ופרטיות של המתלונן. לגישת המדינה, הנאשם אף סיכן את שלומם של משתמשי הדרך בכך שנהג ללא רישיון נהיגה בתוקף. התביעה טענה כי נסיבות ביצוע העבירות מלמדות על פגיעה בינונית בערכים המוגנים, נוכח העובדה כי הנאשם לא רק פרץ לרכבו של המתלונן, אלא גם נהג בו ללא רישיון, ונטשו במקום מרוחק.

התביעה הפנתה לפסיקה על מנת לתמוך בעתירתה ביחס למתחם העונשי לו עתרה.

ביחס למיקום עונשו של הנאשם בגדרי מתחם הענישה, טענה התביעה: "... למרבה הצער (הנאשם) לא השלים את ההליך הטיפולי ולכן יש לנו קושי לראות בו כמי שעבר שיקום... יש משקל מסוים לטובת הנאשם"; ובהמשך הוסיפה, כי - "לנאשם רישומים קודמים ומאסרים מותנים להפעלה. חסך מזמנו של בית המשפט והעדים... מדובר במי שעבר דרך, תוך התחשבות בעובדה שהיה בקהילה... יש לו עבר פלילי רלוונטי ובסוף לא השלים את ההליך הטיפולי למרות ההזדמנויות שניתנו לו". במילים אחרות, התביעה מימשה את אזהרתה עת הסכימה לשליחת הנאשם לקהילה טיפולית; היא ביקשה לגזור עליו ענישה משמעותית, אך בהגינות (העקבית) הסכימה כי לא ניתן להתעלם או למחוק את החודשים הארוכים בהם כן שהה רועי בקהילה, אף עשה בה חיל.

10. ההגנה בטיעוניה עתרה למתחם עונש מקל יותר, אשר נע בין 6 חודשי מאסר ועד 15 חודשי מאסר, וביקשה למקם את עונשו של הנאשם (והפעלת המאסר המותנה) באופן שיחפוף לתקופת מעצרו (יתכן אף שבחריגה לקולא מהמתחם שייקבע).

ההגנה טענה כי לא היה מדובר בפריצה "רגילה" לרכב, אלא בעבירה ספונטנית, ללא תכנון מוקדם, לאחר שרועי הבחין ברכבו של המתלונן ובמצב בו הושאר, בבחינת "פרצה קוראת לגנב"; עוד עמדה ההגנה על כך שלא נגרם נזק של ממש לרכבו של המתלונן, או בכלל. ההגנה הוסיפה, כי הרקע לביצוע העבירה היה שימוש אינטנסיבי של הנאשם בסמים מסוכנים, וכי הוא היה שרוי במצוקה גדולה; אף נטען כי רועי ביצע את העבירה לא לשם גניבת רכב או שימש בו, אלא כדי להיתפס, ולנסות להשתלב בטיפול. יצוין, כי התובעת המלומדת אישרה, בהגינות (לא אלאה מלומר או לציין זאת), כי - "... אני מאשרת כי אכן הדבר לא רשום עלי כתב האישום אולם על פני הדברים ועל פי הנתען הנאשם ביצע את העבירה מושא כתב האישום על מנת לקבל טיפול בקהילה או להשתלב בטיפול".

אף ההגנה הפנתה לפסיקה על מנת לתמוך בעתירתה שלה ביחס למתחם העונש ההולם.

ההגנה התמקדה, מטבע הדברים, בדרך הטיפולית - שיקומית שעבר רועי, ולדברי הסניגורית, עורכת הדין שנהב מצה: "... העובדה שהסוף הוא לא מה שקיוונו שיהיה, לא הופכת את הסוף ללא טוב. נכון שהנאשם היה בקהילה וכולנו היינו שמחים לו היה מסיים עם תעודת סיום... אבל לא ניתן לקחת מהנאשם את הדרך היוצאת דופן שהוא עבר באופן אובייקטיבי..."

עוד הוסיפה ההגנה: "הנאשם שהה בקהילה משך 10 חודשים. עבר שינוי מופתי, האדם שאני פגשתי ביום מעצרו והאדם שרואים כאן היום הוא אחר לחלוטין והוא עשה את התהליך בכוחות עצמו. הוא בחר להישאר נקי מסמים. כעבור 10 חודשים לקראת מועד הדיון שנקבע בפני בית המשפט הנכבד התעוררה מצוקה לא מוסברת ובלתי הגיונית אצל הנאשם והוא החליט בגלל אותה פרנויה לעזוב את הקהילה. יום לאחר מכן ואני יודעת להגיד, הוא כבר מנסה לחזור לקהילה. לא השתמש בסמים ונשאר נקי. הקהילה סירבה לקבל אותו. הוא מנסה לפנות למשפחה שכאמור הרימה ידיים. וכשהדלתות נסגרות בפניו הוא עושה דבר שאני מניחה שבית המשפט לא רואה שעושים פעמים רבות - הוא מסגיר עצמו למשטרה. האדם הזה נקי מסמים ומי שיושב כאן היום, למרות שהסתובב לרחוב יכול היה בקלות ליפול לדפוסיו הקודמים".

ההגנה שיתפה את בית המשפט בכך שנבדקה האפשרות להעביר את עניינו של הנאשם לבית המשפט הקהילתי, אולם הוא סירב, נוכח הצורך לבחון חלופת מעצר מוסדית לשם כך, מתוך חששו של רועי פן ייחשף שם, שוב, לשימוש בסמים מסוכנים.

גם ההגנה עשתה מלאכה יסודית, כאשר הפנתה לדוגמאות מן הפסיקה, לפיהן ניתן להשית עונש החורג לקולא ממתחם הענישה, גם כאשר מדובר בנאשמים אשר לא סיימו עד תום הליך טיפולי משמעותי בו לקחו חלק. 11. בדברו האחרון אמר רועי, באופן משכנע ונוגע ללב, את הדברים הבאים:

"... קודם כל תודה רבה לבאת כוחי שעבדה יפה עבורי. תודה לכבוד השופט שסמך עלי וגם לתביעה שנתנה לי הזדמנות. עברתי דרך לא מבוטלת של 10 חודשים, זה סוג של מתנה ולמדתי הרבה דברים על עצמי ועל העבר שלי במיוחד. מאיפה אני פועל ומאיפה אני חושב. על מה זה יושב בעיקר. ואני אמשיך את הדרך לא משנה מה יקרה פה היום. אני בקשר טלפוני עם עו"ס שבעזרת השם היא תעזור לי. אני מתחרט כמובן נורא מתבייש, לשבת על הספסלים האלה. ויש לי חרטה מאוד... אני במקום אחר. לחזור למאסר אחרי 10 חודשי ניקיון וזה לא רק ניקיון מסמים אלא גם מחשיבה מעוותת. לחזור לבית הסוהר אני רק עכשיו מתחיל לצאת מהדכאון שנכנסתי אליו. המקום של בית סוהר אתה חווה חוסר אונים והקללות והאיומים ולהיות בלחץ כל הזמן ולא לתת לאנשים לדרוך עליך ולא להיסחף למקום הזה... זה נורא קשה. ואני הבטחתי ואני אסיר תודה באמת. זו פעם ראשונה שאני מקבל את ההזדמנות הזו. לשאלת בית המשפט מה קרה בקהילה - אני נלחצתי מההצלחה. זה בחיים לא קרה לי. הגעתי למעמד שם שהייתי ראש הפירמידה. אני הייתי מנהל 50 מטופלים וזו גם קהילה הכי טובה בארץ. אז להיות המתאם של קהילת אילנות זה משהו רציני. וההוסטל וההצלחה גם שם נלחצתי, אני לא אשקר. פתאום משהו קרה, נבהלתי. נבהלתי מהחיים בחוץ. זה גדול. ואני עכשיו אומר גם בשבילי זה גדול כל האנשים בחוץ וההתחייבות לעבוד. אם לא יהיה לי ליווי יהיה לי נורא קשה ולכן אני בקשר טלפוני. אגב אי אפשר לתת בדיקות שתן בשב"ס רק למי ששפוט ורק למי שעובד (בכך הסביר רועי למה אין הוא יכול גם "להוכיח" את דבריו, לפיהם הוא נקי מסם לאורך תקופה, וגם לאחר עזיבתו את הקהילה - ש.ב.)."

דין והכרעה

12. אין חולק: הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם הם השמירה על רכושו ותחושת בטחונו של המתלונן; עוד סיכן רועי - ולו במידת מה - את שלומם של משתמשי הדרך, בכך שנהג ללא רישיון נהיגה תקף (יודגש, כי הוא כן הוציא בעבר רישיון, אולם הוא פקע זה מכבר).
13. בל יטעה הקורא, הגם שבהחלט ראוי להבדיל בין מי שנהג ללא רישיון ומעולם לא הוציא רישיון נהיגה, לבין מי שנהג לאחר שרשינו פקע או לא חודש, הרי שאינני מקל ראש בכך. הרי נקבע כבר בפסיקה, כי - "נהיגה ללא רישיון היא 'איום נע' על נוסעי הכביש וכמובן על הנוהג ומשפחתו, ויאה לה ענישה של ממש, גם לצרכי הרתעה, לא כל שכן למי שכבר כשל" (רע"פ 3149/11 ראסס נ' מדינת ישראל (15.5.2011); עוד נקבע, כי - "נהיגה ללא רישיון נהיגה טומנת בחובה סיכונים רבים, בנוסף היא משקפת יחס של ביזוי החוק" (רע"פ 2312/20 מלקו נ' מדינת ישראל (7.4.2020); ובית המשפט העליון אף שנה, במסגרת רע"פ 2666/12 עטאללה נ' מדינת ישראל (23.4.2012), כי: "המבקש נהג ברכב ללא רישיון וללא ביטוח, תוך שהוא מסכן עוברי אורח. ברי, כי נהיגה בלי רישיון משמעה הסטוטורי נהיגה ללא כישורי נהיגה, וממילא סיכון הזולת. ומעבר לכך נאמר לא אחת, כי משמעות נהיגה כזאת, בהיעדר ביטוח, היא גם הטלת פיצוי הנפגעים על הציבור".
14. סבורני, כי בנסיבות הענין כפי שפורטו ברשת גזר הדין, מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא נמוכה יחסית לעבירות ממין אלה; הרי לא היה מדובר בפריצה מתוחכמת או מתוכננת לרכבו של המתלונן, והנאשם ניצל, באופן מיידי, את העובדה שהאחרון הותיר את רכבו פתוח כשהמפתחות על המושב, על מנת להתפרץ אליו ולנהוג בו, על פני הדברים בכדי להיעצר (ללא מרדף או נהיגה בקלות ראש או בפזיזות חלילה) - ולנסות לקבל טיפול על ידי הרשויות. איני מתעלם מהצער ועוגמת הנפש שנגרנו לבעל הרכב, אולם עם זאת, מבחינת השיקולים שבבסיס תיקון 113 לחוק העונשין, הנזק היה שולי: הרכב הושב לו תוך זמן קצר, וללא פגע.
15. הצדדים הגישו פסיקה על מנת לתמוך בעתירתם אשר למתחם הענישה; ראיתי להתייחס אל חלקה, ואף לפסיקה נוספת, כמפורט להלן.
16. במסגרת עפ"ג (ב"ש) 64301-05-21 אלקרניאוי נ' מדינת ישראל (13.9.2021) דחה בית המשפט המחוזי את ערעור ההגנה נגד חומרת העונש שהשית בית משפט השלום על המערער. אלקרניאוי הורשע בעבירה של שימוש ברכב ללא רשות, בכך שנכנס לרכב שחנה ברחוב בנתיבות, ונסע בו עד אזור מיתר, שם נטשו. הצדדים הסכימו כי המאשימה תגביל את עצמה לעונש של 9 חודשי מאסר, אשר ניתן לרצותם בדרך של עבודות שירות. בית המשפט השלום השית על הנאשם 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל (נוכח חוות דעת שלילית מעם הממונה על עבודות השירות); לא נקבע מתחם עונשי בבית משפט השלום.

בית המשפט המחוזי דחה את הערעור וקבע כי - "עונש של מספר חודשי מאסר בפועל על עבירת שבל"ר איננו חריג לחומרה".

17. במסגרת עפ"ג (י-ם) 44368-01-17 סעידוב נ' מדינת ישראל (16.5.2017), דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של סעידוב נגד גזר דינו; הלה הורשע בעבירה של שימוש ברכב ללא רשות ונטישה במקום אחר, ונהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, לאחר שנהג בקטנוע אותו מצא יום קודם לכן נטוש בצד הכביש, והכל כאמור - ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר קצר שניתן לרצותו בדרך של עבודות שירות, ועד 12 חודשי מאסר, על המערער הושתו 5 חודשי מאסר (יחד עם הפעלת מאסר מותנה שעמד לחובתו, נגזר על המערער מאסר לתקופה כוללת של 10 חודשים).

בית המשפט המחוזי דחה את הערעור נגד גזר הדין, לאחר שלא מצא מקום להתערב בעונש דנא. 18. במסגרת ת"פ (י-ם) 39387-05-23 מדינת ישראל נ' נתשה (26.6.2024), הורשע האחרון במספר עבירות בגין נקבעו מתחמי ענישה נפרדים. במסגרת האירוע הרלוונטי לענייננו, הורשע נתשה בעבירה של שימוש ברכב ללא רשות ונטישה, ונהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. הנאשם הגיע לרחוב בירושלים, פתח דלת רכב אשר היתה סגורה אך לא נעולה, ונהג בו מבלי שהחזיק רישיון נהיגה; בהמשך נטש את הרכב. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ועד 16 חודשי מאסר. על נתשה הושת עונש מאסר בגין עבירות נוספות שאינן רלוונטיות למקרה דנא.

19. במסגרת ת"פ (ת"א) 58297-07-20 מדינת ישראל נ' קאדר (12.5.2024), הורשע קאדר בעבירות רבות, ובית המשפט קבע מתחמי ענישה נפרדים ביחס אליהן. בין היתר, הורשע הנאשם בעבירה של שימוש ברכב ללא רשות ונטישתו במקום אחר, בכך שהעביר רכב ממקום אחד לחניון, והחנה אותו שם; בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם ביחס לעבירה זו נע בין 6 חודשי מאסר ועד 15 חודשי מאסר. על הנאשם הושת מאסר ממושך אשר נגזר עליו בגין עבירות רבות נוספות, שאינן רלוונטיות למקרה דנא.

20. במסגרת ת"פ (נת') 26580-12-20 מדינת ישראל נ' נאטור (29.11.2022), הורשע הלז בעבירות של שימוש ברכב ללא רשות, נהיגה ללא רישיון נהיגה (מעולם לא הוציא) ונהיגה ברכב ללא ביטוח. הנאשם ניפץ שמשה של רכב בחוף הים בגעש, הניעו במפתח שהושאר בתא הכפפות, ונסע לכיוון קלנסווה. בית המשפט קבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ועד 12 חודשי מאסר, והשית על הנאשם 6 חודשי מאסר, לריצוי בדרך של עבודות שירות, בהתאם לנסיבותיו האישיות.

21. הנה כי כן, לאור כל האמור לעיל, נוכח נסיבותיה המיוחדות של ביצוע העבירה, מידת הפגיעה הנמוכה בערכים המוגנים ולאור מדיניות הענישה הנהוגה, אני קובע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בדרך של עבודות שירות, ועד 15 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים לנאשם בריטש

22. אקדים קמעה את המאחר: למרבה הצער, לנוכח עמדת שירות המבחן ונסיבות עזיבתו של רועי את הקהילה - לא ניתן לחרוג ממתחם העונש, מטעמי שיקום. אולם, הקביעה לפיה לא ניתן לחרוג ממתחם הענישה אינה שוללת או מאיינת תקופה ארוכה, של חודשים ארוכים, בהם עשה רועי מאמץ כן ואמיתי לטפל ולשקם עצמו. תקופה זו חייבת לבוא בחשבון לעת גזירת העונש, קל וחומר לנוכח הטענה - שעל פניה נראית סבירה בהחלט - לפיה רועי שמר ושומר (ובתקווה שגם ישמור בעתיד) על נקיין מסמים מאז עזב את הקהילה ולא הורשה לחזור אל בין שורותיה. נסיבה מקלה משמעותית זו תובא בחשבון בעת הפעלת המאסר המותנה ובאופן הפעלתו.

23. נחזור אל מסלול גזירת הדין ואל השיקולים ה"רגילים" שהם אבני הדרך לאורכו. לחובת הנאשם עבר פלילי מכביד, הכולל לא פחות מ- 9 הרשעות קודמות, בגין מספר רב של תיקים פליליים, בעבירות שונות, בעיקר בתחום הרכוש. לדוגמה: בשנת 2010 הורשע הנאשם בעבירת שוד, בגינה ריצה 30 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריו. בשנת 2019 הורשע הנאשם בעבירות רכוש רבות, בגין הושתו עליו 25 חודשי מאסר בפועל (והפעלת מאסר מותנה, כך שסך הכל היה על הנאשם לרצות שלוש שנות מאסר). בשנת 2020 הושתו על הנאשם 18 חודשי מאסר בגין עבירות רכוש (תוך הפעלת מאסר מותנה שעמד לחובתו - סך הכל ריצה נאשם 30 חודשי מאסר).

24. עברו הפלילי של הנאשם מלמד על אדם אשר לנוכח התמכרותו לסמים היה שקוע עד צוואר בביצוע עבירות פליליות, בעיקר עבירות רכוש. תסקיר שירות המבחן וטיעוני ההגנה לימדו על הרקע המורכב של הנאשם לאורך חייו, ועל ניסיונותיו החוזרים ונשנים להיגמל מסמים ולשקם את חייו.

25. רועי הוא אב לילדה בת 14, שאין לו קשר עמה. קשייו של רועי החלו מילדותו המוקדמת, אז נשר מלימודים והחל להשתמש בסמים מסוכנים, ועוד בהיותו נער העמיק התמכרותו להם, ביניהם סמים מסוכנים "קשים" כגון הרואין, קוקאין, וסמים סינטטיים שונים. תסקיר שירות המבחן לימד כי חרף מצבו, רועי גויס לצבא, ואף שירת שירות קרבי, אולם שוחרר בהמשך בשל חוסר התאמה ושימוש בסמים מסוכנים.

משך שני עשורים, לאורך כעשרים שנה (!), ניסה רועי להיגמל מהתמכרותו לסמים מסוכנים, ושולב בקהילות טיפוליות שונות ("הדרך", "רטורנו"), וביחידות אמבולטוריות שונות. רועי לא הצליח לסיים את הליכי הטיפול בהם החל, ולמרבה הצער שב לצרוך סמים מסוכנים. רועי שיתף את שירות המבחן כי התמכרותו הקשה לסמים מסוכנים נולדה על רקע של ילדות לא פשוטה, שכללה טראומות קשות, כפי שמפורט בהרחבה בתסקיר שירות המבחן (לא ארחיב כאן, מטעמי צנעת הפרט).

26. במסגרת ההליך דנא, שב רועי וביקש להשתלב בטיפול בקהילה סגורה; בקשתו באה לאחר לא פחות מ - 9 חודשים בהם שהה במעצר, ולא היה כל ספק ביחס לכנותה; אף המאשימה הסכימה להעניק לנאשם (עוד) הזדמנות להיגמל מנגע הסמים, ולפתוח דף חדש בחייו.
27. ואכן, רועי התמיד בהליך הטיפולי בקהילה הטיפולית הסגורה לאורך של כ - 9 חודשים, במהלכם התקבלו עדכונים בעניינו, אשר לימדו על התקדמותו בשלבי הטיפול השונים, והצפי להמשך. משבר פתאומי שעבר על רועי, שהיה נעוץ בקושי מסוים אצלו, הביא לכך שהוא עזב את הקהילה הטיפולית על דעת עצמו. הגם שכך, כבר יום לאחר עזיבתו, ביקש רועי לשוב לקהילה הטיפולית ולהמשיך בטיפול, ובהתאם לכך כתב מכתב בו שטח את התנצלותו בפני הקהילה (בגין אירועים חריגים בהם היה מעורב, שהיוו, ככל הנראה, את הרקע לעזיבתו), אולם זו סירבה לקבלו בחזרה לשורותיה.^[1]
28. אמנם, גם הפעם לא השלים רועי את ההליך הטיפולי עד תום; ואולם, מצאתי להעניק משקל של ממש לנחישותו, להתמדתו בטיפול, בהתאם ליכולותיו והישגיו עד כה. שהיה של 9 חודשים בקהילה טיפולית סגורה אינה ענין של מה בכך, והיא חייבת לקבל ביטוי של ממש בגזירת עונשו של הנאשם, לקולא.
29. ההגנה מסרה, כאמור, כי כיום, בעת מעצרו, רועי נקי מסמים, ולגבי ידי מדובר בהישג משמעותי. יש לקוות, והנתונים אכן נותנים בסיס לתחזית אופטימית זו, כי רועי ימשיך בדרכו ויממש את שאיפתו לשקם את חייו, ולאחר שחרורו מבית הסוהר יפנה לקבל טיפול מתאים, על מנת לעבד את חוויות עברו, ולשנות את דפוסי חשיבתו והתנהגותו, שהובילו אותו, עד היום, לכשלון בהליכי השיקום השונים. אולי גם משפחתו של רועי, למקרא הכתוב כאן, תשקול אם לתת לו הזדמנות ותמיכה, מכאן ואילך.^[2] ראיתי לנגד עיני גם את דבריו האחרונים של רועי לעונש, מהם ניכר כי הפנים את הצורך והחשיבות בשינוי שאינו רק חיצוני, אלא גם פנימי, חשיבתי. שמעתי לא מעט "מילים אחרונות" של נאשמים, חלקם דקלמו דברים שנועדו להנעים לאוזן השופט לפני שיגזור את הדין. דומני - ואני מקווה שאיני טועה - כי דבריו של רועי יצאו מן הלב, ולקיחת האחריות שלו, תוך שאין הוא מטיל אשמה על איש זולתו, היו אותנטיים, והם אינם קשורים לכשרון משחק או מניפולציה יוצאי דופן.
30. לאור כל האמור לעיל, אינני בטוח, איפוא, כי הצדק עם שירות המבחן, עת קבע כי הנאשם חסר כוחות לעריכת שינוי בשלב זה בחייו. לטעמי, אף אם החליט רועי, ברגע של משבר, לעזוב את הקהילה (החלטה שלא היתה לו אפשרות לחזור ממנה, חרף בקשתו, נוכח אירועים שונים בהם היה מעורב שם), לא ניתן להסיק מכך כי אין תוחלת להליך טיפולי או שיקומי נוסף, לאחר שחרורו ממאסר. יש שיאמרו, כי שהיה בת 9 ירחים בקהילה טיפולית סגורה, באופן מוצלח בסך הכל, לאחר שנים רבות ואינספור ניסיונות כושלים, מלמדת דווקא על כוחות ופוטנציאל לתיקון ימים יגידו.
31. לצורך המחשת הדברים, ראו את קביעת השופט (כתוארו אז) יצחק עמית, בפרשה המפורסמת שבבסיס בש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויסה (21.3.2011):

- "יש לזכור כי קשה ההתמכרות לסמים כספחת, ולא כל מי שאינו מצליח בניסיון ראשון, שלישי או חמישי, ננעלו בפניו שערי גמילה. אדרבה, המומחים לדבר יודעים לספר כי דווקא אצל המכורים המבוגרים, אלו שהגיעו לשאול תחתיות, גדלים סיכויי הגמילה, לאחר ש"עייפו" כבר מדרך חייהם והגיעו לבשלות המאפשרת להם קבלת טיפול ושיקום (ראו את שנאמר בהחלטתי בבש"פ 696/10 שמעון איתן ביטון נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 1.2.2010), בפסקה 7)".
32. למותר לציין עוד, לקולא, כי רועי הודה בעובדותיו של כתב אישום מתוקן, לקח אחריות על מעשיו, חסך זמן שיפוטי רב, והביע חרטה כנה נוכח התנהלותו הפלילית.
33. לאור כל האמור לעיל, איפוא, אשית על רועי את העונשים הבאים:
- א. 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו.
- ב. אני מפעיל את המאסר המותנה שעומד נגד הנאשם מת"פ (עכו) 51766-06-20 מדינת ישראל נ' בריטש (8.12.2020) בן 12 חודשים. המאסר המותנה ירוצה חציו בחופף לעונש שהושת על הנאשם, וחציו במצטבר לו - כך שבסך הכל ירצה הנאשם 13 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, בהתאם לרישומי שב"ס.
- ג. 9 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור בתוך 36 חודשים מיום שחרורו עבירת רכוש מסוג פשע.
- ד. 5 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור בתוך 36 חודשים מיום שחרורו עבירת רכוש מסוג עוון, או עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה.
- ה. מטעמי שיקום פוטנציאלי, אני פוסל את הנאשם מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך שנה, על תנאי בלבד, והתנאי הוא שמשך 36 חודשים מיום שחרורו לא ינהג בלא רישיון נהיגה.
- ו. הנאשם ישלם פיצוי על סך 500 שקלים למתלונן, עד תביעה מס' 1; הפיצוי ישולם עד יום 1.1.2025.
- ז. רשמתי לפניי התחייבותו של הנאשם (הצהרה בעל פה הניתנת באולם, בעת השמעת גזר הדין) על סך 5,000 ₪, שלא לעבור עבירות רכוש מסוג פשע משך 36 חודשים מיום שחרורו מבית האסורים.
- כל המוצגים - לשיקול דעת קצין חקירות.
- מזכירות - אנא העבירו העתק מגזר הדין לעיון שירות המבחן, בתודה על מלאכה נאה (גם אם לא הסכמתי עם כל מסקנות השירות) ביחס לתסקיריו אודות רועי.
- זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב תוך 45 ימים מהיום.
- ניתן היום, דד' חשוון תשפ"ה, 05 נובמבר 2024, במעמד הצדדים.
-
- [1] למען הסר ספק, אין לי כל טרזניה או ביקורת על הקהילה ועל שיקוליה; את זו ואת אלה - אני מכבד גם מכבד.
- [2] גם כאן, אין בדברים שמץ של ביקורת על המשפחה, שהיא בוודאי למודת סבל, לנוכח התנהלותו של רועי עד לאחרונה.